

Надзея Артымовіч

Роздумы

Галоўнае Праўленне
Беларускага Грамадска-
Культурнага Таварыства

Беласток

1981

Надзея Артымовіч нарадзілася 18 лютага 1946 г. у вёсцы Аўгустова на Бельшчыне, адкуль ужо летам гэтага года сям'я пераехала ў Бельск. Тут прайшло яе дзяцінства, тут хадзіла ў пачатковую школу і Беларускі агульнаадукацыйны ліцэй імя Б. Тарашкевіча. У 1965-1967 гг. студыявала русістыку ў Настаўніцкай студыі і ў Беластоку, а пазней – беларускую філалогію ў Варшаўскім універсітэце, які закончыла ў 1972 г. У наступныя гады пражывала ў Варшаве і Бельску.

Паэтычны дэбют Надзеі Артымовіч, які адбыўся ў красавіку 1970 г. у ніваўскай „Літаратурнай старонцы“ („Ой, ляцелі гусі“) не меў, здаецца, большага ўплыву на яе далейшы творчы працэс. Аб гэтым сведчыць факт, што на працягу шасці гадоў (1970-1975) было надрукавана ў „Ніве“ ўсяго 13 прапанаваных паэтэсай вершаў.

Разнастайнымі і дзіўнымі бываюць шляхі тварэння. У выпадку Артымовіч пераломным быў 1976 год, які прынёс раптоўную актывізацыю яе творчых сіл. Можна ўплыла на тое першая рэцэнзія надрукаваная 11 красавіка 1976 г. у варшаўскім украінскім тыднёвіку „Наше слово“, можна першы аўтарскі вечар, які адбыўся 8 снежня 1976 г. у варшаўскім клубе Беларускага грамадска-культурнага таварыства, можна нешта іншае. Пачынаючы з гэтага часу з творчай майстэрні Надзеі Артымовіч выйшлі

шматлікія новыя вершы, якіх ужо нямала друкавалася на старонках „Нівы“, у „Беларускіх календары“, альманаху „Белавежа-3“, мінскай „Маладосці“ і іншых выданнях.

Аднак больш істотным чым колькасныя паказчыкі з'яўляецца дыяпазон праблемаў, якімі займаецца паэтэса. У пераважнай большасці датычаць яны аднаго з важнейшых і цікавейшых пытанняў нашых дзён, а менавіта складачага працэсу адаптацыі шматлікіх адзінак, якія ў ўмовах паступаючай індустрыялізацыі апынуліся ў бурлівым віры жыцця вялікіх гарадоў. Гэтыя пытанні паэтэса асэнсоўвае па-майстэрску, пры чым шчасліва пазбягае плыткага сентыменталізму і настальгіі па адыходзячай вёсцы („Калі загіне сон“, „Працяцела глыбокае рэха“ і іншыя). У гэтым заключаецца яе істотнае адрозненне ад большасці „белавежцаў“ старэйшага пакалення.

Ужо першыя рэцэнзіі і адгалоскі, якія паявіліся ў друку на пачатку 1977 г. сведчылі аб разнастайным разуменні і ўспрыняцці паэзіі Надзеі Артымовіч, у якой крытыкі ўгледзелі перш за ўсё фаталізм, трагізм, катастрафізм на меру польскага паэта С. Ваячэка¹). Варта заўважыць, што гэтыя ацэнкі абапіраліся на яшчэ невялікую колькасць вершаў вядомых тады шырэйшаму кругу чытачоў і па гэтай

¹ З. Невуліс II пристрасть — поэзия „Наше слово“ 16.1.1977 і Я. Леанчук Паэтычны плён „Белавежы“ „Ніва“ 6.3.1977

прычыне не маглі быць характэрнымі для ўсёй творчасці. Хаця з другога боку, можна сумнявацца, ці і шырэйшае знаёмства з паэзіяй Надзеі Артымовіч уплыве на змяшэнне крытычнага разнабою. За гэтым прамаўляе алегарычны характар яе творчасці, якая разумеецца і ўспрымаецца па-рознаму.

Першы паэтычны зборнік Надзеі Артымовіч „РОЗДУМЫ“, які прапагуецца ўвазе чытачоў, змяшчае амаль усе вершы створаныя на працягу 1970-1977 гг. Зборнік падзяляецца на тры тэматычныя цыклы. У першым з іх пад умоўным загалоўкам „Грудка зямлі“ моцна гучаць патрыятычныя матывы, якіх увасабленнем з’яўляецца пакінуты родны кут, зямля дзяцінства. Паводле З. Невуліс, „у вершах гэтага цыкла родная мова, грудка роднай зямлі становяць корань псіхафізічнага існавання, бо — як заўважае паэтэса — кожны чалавек калісь знаходзіць сваю крыніцу. Родны горад, матчына хата нагадваюць спакойную прыстань, уцечку ад шумнага жыцця вялікага горада“²). Вершам гэтага цыкла, як „Мой родны горад“, „Бацькаўшчыне“, „Грудка зямлі“ і іншым характэрны магутны ідэйны і эмацыянальны зарад, вера і здаровы аптымізм. Па сіле экспрэсіі займаюць яны выключнае месца ў беларусамоўнай літаратуры Беластоцчыны.

² З. Невуліс — там жа

Значныя мастацкія вартасці прадстаўляе лірыка кахання (цыкл „Мы так блізка сябе“). Аднак найбольш выразна прадэманстравала паэтэса свой творчы манер у вялікім цыкле рэфлексійных вершаў „Варшаўскія пейзажы“. Рэакцыя чулай адзінкі на разнастайныя праявы жыцця знайшла тут шырокае адлюстраванне, як у дыяпазоне праблемаў, так і ў мастацкіх сродках іх выражэння. Ці можна ацэньваць гэты цыкл толькі як акцэптацыю непазбежнага фаталізму, трагізму ў сутыкненні адзінкі з цвёрдай рэчаіснасцю? Напэўна не! Згушчэнне чорных фарбаў, якое наглядаецца ў такіх вершах як „Ёсць бераг“, „Апранаеш штодзённа“ і іншых пераплятаецца тут з пачаткова асцярожнымі акцэнтамі веры і надзеі („Уваходзь ты сонца“), каб урэшце ўспыхнуць моцным акордам упэўненасці перамогі добра пад злом, выліцца ў аптымістычную візію будучыні („Не гавары“).

Паэзія Надзеі Артымовіч — цікавая і арыгінальная з’ява на нашай літаратурнай ніве. Важнай яе рысай з’яўляецца перш за ўсё праўдзівасць, сумленнасць, што стварае добрыя прадпасылкі для яе ўспрыняцця знаўцамі і аматарамі рэфлексійнай паэтычнай творчасці³). Пры гэтым няма ў паэтэсы імкнення да актыўнага ўздзеяння на чытача, да авалодання

³ Я. Леанчук Свет маляваны смуткам «Ніва» 28.5.1978

яго пачуццямі, думкамі, аб чым сведчыць між інш. адсутнасць назойлівых кропак над „і“ ў галіне зместу. Ніякі верш Надзеі Артымовіч не з’яўляецца прадуктам, які прызначаецца для непасрэднай і лёгкай кансумпцыі. Тым не менш, а можа якраз таму, успрымаюцца яны з зацікаўленнем, выклікаюць уражанне інтэлектуальнай ненасытнасці і вымушаюць чытача задумоўвацца. А гэта, бадай, найважнейшае.

Юры Туронак

3 Цыкла **ГРУДКА ЗЯМЛІ**

www.kamunikat.org

* * *

Ты падарыў мне
грудку зямлі,
якая мяне карміла,
паіла,
а я,
што ж,
яе забыла.
Забыла,
як і некаторыя забываюць
крыніцы,
якія нам шчодрэй, вялікай
рукой памагалі,
няслі нас у жыццё.
Шкада,
што так часта
наша памяць
такая скупая.

* * *

Завіравала
восень
дажджлівая,
абсыпала зямлю
чорным лісцем.
Пасумнелі
дрэвы
далёкія,
сонныя...
Гэй, вясна,
адгукніся!

* * *

Прысвячаю Бельску

Мой родны горад маленькі
Маленькі
Як кропля дажджу
Жыццё кроплі дажджу
Кароткае
Яна расплываецца
Перастае існаваць
Калі ўпадзе на зямлю.
 Мой родны горад
 Малы
 Як кропля дажджу
 Але
 Не расплывецца ён ніколі
 Не знішчыць яго бура
 Агонь не спаліць.
Горад мой
Твае вузкія вуліцы
Поўны людзей
Людзей старых
І дзяцем
Як добра
Уліцца
У раку старых людзей і дзяцей
Удыхаць
Паветра.
 Дрэва без караня
 Усыхае
 Чалавек без паветра
 Умірае.

ЛЯСНЫ КАНЦЭРТ

Зайграла музыка ў лесе,
Запрасіла да танцаў
Поўну зелень:
Дрэвы-віртуозы
Шалеюць...
Шкада, што ніхто іх мастацтва
Не ацэньвае...
Няма бісаў,
Рухі непаўторныя...
Галінкі ўюцца,
Як балерыны...
Колькі грацыі,
Прыгажосці
У гэтых танцах-мелодыях!

На зялёную сцэну
Уваходзіць барабан.
Першыя кроплі дажджу.
 Ідзе бура...

* * *

Еду
Першы снег
Цягнік урэзаўся ў белае палатно
Чорны світ урэзаўся ў апошнюю
кроплю крыві

Холад замарозіў сэрца.
Зіма востра працягвае сваю руку...

З ПАДАРОЖЖА

Я так баялася
І дзверы зрабіліся сцяной
Я так баялася
І ўсё прайшло
Учора падарожжа
А сёння
Няма дня
Толькі карціна ў кіно
Родны бацька прайшоў
Побач
Сябры
Мы добра гулялі.
І дзверы зрабіліся сцяной
І ўсё прайшло
Заграйма
Паваражыма
У карты
У гэтым горадзе
чужым і блізкім...

БАЦЬКАЎШЧЫНЕ

Ёсць тое

І ў штодзённым першым маім слове

І ў далёкіх вуліцах.

Ёсць тое

І ў начных аўтобусах

І ў вясенніх дажджах.

Ёсць тое

І ва ўсходах і захадах сонца

І ў мокрай цішыні.

Ёсць тое

Ва ўсім

Гэта — дарога да цябе.

Мая дарога да цябе

Простая.

Ісці проста — значыць часам

Выбраць самы доўгі шлях.

Перайсці, пераскочыць, абмінуць

Каменныя масты

Палічыць календары

Не знішчыць кветкі.

А яшчэ

Услухацца ў рэха

У сэрцы глыбока схаваць

Дакладны адбітак часу

прошла-цяперашняга

І злавіць язык хвіліны

З якой вандруеш ты.

І будзе пэўным толькі тое

Што дарога не скончыцца ніколі

Што я іду

іду

іду

А ты заўсёды будзеш толькі ў маіх

сініх марах...

* * *

Ён хварэў
На хваробу
Невялікую
Ён шукаў
Толькі
Крыху праўды
І пакалечыўся...
Ён не знаў
Што хвароба
Нішчыць яго цела
Толькі кропля крыві
Што асталася за яго следам
Чырванее
І
Крыгчыць.

* * *

Калі загіне сон
І ноч перастане быць ноччу
Калі рассыпецца над табой зорнае неба
А зямля звулканіцца
Ты думаеш
Там маё месца
Дзе ходзяць цені маіх продкаў
Там маё месца
Дзе родная хата прыснула над ракой
Там маё месца
Дзе блізкія дзеляцца духмяным хлебам
А тут
Ты адкідаеш
Расыпаеш як пясок
Свае думкі
Імкненні
Ты будуеш шкілет хаты
Якая згубіць цябе

Ланцуг усё мацней
Цягне цябе да дна
Глыбокага мора
Мора людскіх спраў...

* * *

Пазаві мяне
Пазаві
Мы заблудзімся
У хмельных травах
Мы пассем
Дзікія макі
Макі чырвоныя
Якіх даўно
Не бачылі
Пазаві мяне
Пазаві
Мы знойдзем
Кветку папараці
У якую
Мы хочам паверыць

* * *

Быў час
Калі халодны вецер
Аграваў нашы мары
Аграваў нашы думкі
Простыя думкі
Аб нечым вялікім
Цікавым
Трывалым
Патрэбным нам
Як сон як смех
Пасля
Рака нашых спраў
Рака нашых слоў
Рака нашых чынаў
Прарвала той час —
Прошлы час
Калі халодны вецер
Аграваў нашы мары
Аграваў нашы думкі
Сёння
Мы галодныя
Гэтых мар гэтых думак
Мы адкрылі ўжо
Таямніцу нашых сэрцаў
Нашых імкненняў.
Здавалася пам прыгожых і добрых
Але
Якія забілі нас

Паверма яшчэ раз
У той час
Паклічма халодны вецер...

* * *

У маіх снах
Заблудзілі кветкі.
Памылілі свой час
Красавання.
Я знаходжу бэз
На снежаньскім палатне
Бачу віруючыя васількі
У вальсы сцюдзённага ветру.
У снежным танцы-фантазіі
Зіхацяць сваёй чырваню макі.

Мой, каляровы сон...

* * *

Няма сонца
Няма кветак
У тваім сэрцы.
Ты сніш
Далёкае дзяцінства.
Твае думкі
Бягуць няспынна
Да цёплых матчыных рук
Да роднага месца...
А мо гэта быў толькі сон
Дзяцінства, сваё
Ты ў фантазіі
І марах стварыў

3 Цыкла
**МЫ ТАК БЛІЗКА
СЯБЕ**

www.kamunikat.org

* * *

Я помню
Шырокую дарогу
І наша
Мора-луг
І тую раніцу...

Сонца яшчэ нясмела
Песціла ледзь відочную зялёнасць
Асцярожна, без дыхання
Прыглядалася нам.

Мы маўчалі...
Нашы вусны заміралі
Ад невышаптаных слоў...
Цішыня звінела як рэха
Нашай хвіліны-маланкі.

Мы баяліся люстар сваіх вачэй
Мы баяліся сваіх галасоў...

Дзень раздзяліў нас
Сцяжынка неведомых
Расла
То паўзла
Як п'яны ў начным тумане
І ўрэшце
Заблудзіла
У пушчы звугленых
Дрэў
Дрэў без карэнняў...

* * *

У люстры вады
Я бачу твае вочы-васількі
Шоўк твайго валосся
Вішнёвыя губы
Снежныя зубы.

Але не бачу твайго сэрца...

* * *

Магу табе падарыць
Кропельку расы
Магу памаляваць тваё цёмнае неба
На майскую вясёлку
Магу замяніць тваю восень
На зялёную ап'яnelую вясну
Але
Але не магу вышаптаць
У цішыні лістападавай ночы
... кахаю цябе ...

* * *

Мы так блізка сябе
Як карань і зямля
Хустка ночы прыкрыла наша
Адно цела
Адно маўчанне.
Блізкасць...
Якія мы далёкія сабе...
А гэта перша наша ноч...

* * *

Злоўлены прамень сонца
Цяжка ўтрымаць
Злоўлены прамень сонца
Кропля ртуці
Што ўцякае
З кожнай рукі.
Злоўлены прамень сонца
Немагчыма ўтрымаць
Злоўлены прамень сонца
Чаму
Куды
Бяжыш?

* * *

Схавай свае словы
Што раняць
Схавай свае вочы
Што не ўсё бачаць
Схавай свой смех
Што
Не дае мне спакою
Да сёння...

* * *

І боль
У тваіх вачах
І бура
У тваіх мыслях
І нават кветкі ад цябе
Гавораць — час расстацца
Не думай
Не скажу
Шкада...
Толькі чаму
Так цяжка?

* * *

Так проста
Стаіць цішыня
Так проста
Дагарае чорнае лісце
Так проста
людзі...
Адыходзіш
Так звычайна.
Праціраеш вочы.
Правяраеш білет.
Гадзіннік
Звычайна
Адмервае час...

* * *

Я
збіраю
макі
без колеру
Ён астаўся
у полі
чырвоным
цёплым
Халодныя макі...
Дзе
ваша чырвань?

* * *

Праплыла па вярнім небе
Аднакрылая птушка.
Праспяваў за маім акном
Самотны вецер.
Незнаёмы падарыў мне сёння
Дзевяцімесячны каляндар
... без вясны...

www.kamunikat.org

* * *

Сэрца
Ты плакала
І ты смялася
Ты жыло
Вялікаю надзеяй
І часам
Марай-кропляй
Цвіло ты
Як першы майскі бэз
І ты купалася
У восеньскіх дажджах
Трывога радасць боль
Вялікі смутак
Усё расло ў табе
Цяпер
Ты мёртвае
Дык чаму
Чаму
Я чую непакой?

3 цыкла
ВАРШАЎСКІЯ
ПЕЙЗАЖЫ

www.kamunikat.org

* * *

Мая ноч
Цудоўная
Вялікая
Цікавая.

Яна — магазін
З прошлым сардэчным смехам
З чалавечым словам
З зялёным лугам.

Усё тут наша.
Няма купцоў
І купляючых.

Мая ноч
Вялікая.
Яна адкрывае сёння
Другі магазін.

А тут
І спалены цень надзеі
І сум
І туга
І збураны мары назаўсёды.

Перада мною
Дарога
У пусты
Халодны
Чужы магазін

З купляючымі
Усмешкі
Словы

Мары...

* * *

Праляцела глыбокае рэха
Прошлай пары
Пары чакання
Пары надзеі
Пары расстання.

Я не бачу зялёных дрэў
І неба блакітнага
І
Сонца.

Мой дзень
Стаў ноччу
А ноч
Днём
У густым тумане
Усё кругом.

Так.
Я ў кругу
Не-зачараваным
Я
Хіба
Жыццём
Ачараваны
Расчараваны...

ДУМКА

Думка як хвала
разбілася аб бераг
грозная стыхія
шалёнай вады
збурыла думку...
... І вось
мора супакойваецца
след думкі
хаця невыразны
астаўся.
На пячаным беразе
думка
жывая...
Яна мае надзею
на пячаным
няпэўным
беразе
жыць.

ОЙ, ЛЯЦЕЛІ ГУСІ

Ой, ляцелі гусі
Грайце
Завіруйма ў танцы
Мы ўбачым іх крылы
Вялікія
Недасяжныя
Дайце нам гэтыя крылы
Мы ўзляцім
Над шырокім прасторам
Будзем смяяцца
Які наш свет малы
І калі
Упадзем
На зямлю чорную
Мы ўбачым
Свет вялікі
І мы без крылаў
Дзе яны?
Гусі забралі...
Ой, ляцелі гусі...

* * *

Чарнее ноч

Мая душа

Усё чарнее.

Не пераскочу дня

Не пашыбуу птушкай

Я ў блакітны вырай.

Асколак сонца

Кроплю сэрца.

І запах

Ніколі не расцвіўшай кветкі

Насіць я буду.

Я буду

І спяваць

І плакаць...

Памалюся не раз

Загадаю сваім вуснам

Маўчаць...

Буду піць

Твае словы

Зелянець

Ад тваіх дум-возераў.

Але

Не хачу я забыць

Не хачу я забыць

Пустым

Мёртвым

Словам

Чалавека.

* * *

Слова

Як цяжка цябе знайсці

У гэтым гомане

Тупее слух...

А калі прыйдзе да цябе слова

Вышалчы яго як найцішэй

Бо ў гэтым гомане

Тупее слух...

* * *

Пяройдзе сон
І ты
Усё зноў зменіш...
Рассунеш мозг
Паменшыш вочы
Уключыш
Свой маленька аўтамат
У сэрцы.
 Не пачуеш ты
 Ні халоднай кроплі дажджу
 Ні шкілетаў
 Чужых і сваіх
 Слоў.
Будзеш плаваць
Датыкаць пальцам
Паўмёртвых
І паўжывых яшчэ
Пачаткаў-канцоў...
 Пачатак-канец
 Ёсць і няма ў тым
 Адлегласці кропак
 Дарогі з пытальнікаў, клічнікаў.
Пачатак-канец.
Круг
Тут можна часам
Нават паволі віруючы
Выпасці...

* * *

Апранаеш штодзённа
Свой шкілет
У мары.
Апранаеш шалёную канструкцыю
Свайго чорнага века
У розныя словы.
 Словы гладкія
 Словы — камяні
 Словы — цені слоў.
Завешаны
У пустым маўчанні
Ты маўчыш...

* * *

Мокрай ноччу
Усімі вуліцамі
Вандруе лёс.

Заглядае ён
У цёмныя вокны
Вядзе гутарку
З ценямі
Бягучымі
Да адпачынку.

Цені маўклівыя
Цені палахлівыя...

І вы калісь бывала
Хадзілі тымі ж вуліцамі
На шчырыя
Як смех дзіцячы
Гульні...

А пасля
Рака цвёрдая
Рака сільная
Уцягнула вас
У маскавыя балі...

За горадам за горадам
У чорным полі
Ветры калышуць, калышуць
Апошнюю маску

Маску разбітую
Маску з вялікімі вачамі...

* * *

Ёсць бераг
Да якога ніколі не дайдзеш
Ёсць праўда
Якой ніколі не знойдзеш
Ёсць слова
Якога ніколі ні ўчуеш...
Сабраў ты ўсё
І позірк людзей
Нібы шчаслівых
І стыд сяброў
Нібы шчырыя.
У кішэні тваёй
Многа дробязі
На якую размяніў ты
Сваё жыццё.

Дзе гэта дарога
Якая была тваім сном
Дзе расплыліся
Дзе патанулі
Твае мары і думы?

Перад табой папялішча...

* * *

Калі блізкі зраніць цябе
Маўчы...
Калі згасне апошні прамень надзеі ў тваім
сэрцы

Маўчы...
Калі ўпадзеш у палон буры
Маўчы...
Калі тоне твая лодка
Маўчы...
Калі любіш паэзію
Маўчы, не гавары нікому...

* * *

Нерухома стаяць
Мае дні.
Шчыліны ў часе
Усё большыя.
Мой каляндар
Патрэсканы.
Нерухома стаяць
Мае дні
Як перапалоханы цень
чалавека...

* * *

Сёння
Я пажаўцеляя
Восеньскім лісцем
Я абмыта
Лістападавым дажджом
Я абвеяна
Халодным ветрам.
Сёння
Я ап'янелая
Адпльваючай
Маёй
Восенню...

* * *

Танцуюць як балерыны
У жоўтым паветры
Папяровыя птушкі.
То самотна шывуюць
У сінюю даль
То стужкай
Уваходзяць у карагод.
Раптам
Маленькая птушка
Завісла адзінока ў вышыні
Яна
Так далёка с о н ц а...
Яна
Так блізка з я м л і...

* * *

У яго
Завялікія боты.
Ён памыліўся —
Купіў
Боты
На два размеры
Завялікія.
І ходзіць
І губіць іх.
Часам лепш
Купіць
Замалыя боты.

* * *

Ты прызвычаіўся
Да шэрага неба
Да спеву халоднага ветру
Да слядоў на пяску.
Палюбіў ты нават
Патрэсканую прыстань
Пару кніжак (часам забываеш іх загалоўкі)
І нерухомы заржавелы гадзіннік.
Ноччу
Калі цені вандруюць вуліцамі
Ты маўчыш са сваім ценом
Палюбіў ты ў гэтым горадзе
Дажджы
Абшары мокрых дахаў
Лабірынты вуліц і вулічак...
Ты прызвычаіўся
Да шэрага неба
Да шэрага горада
Ты прызвычаіўся тут нават
Да сваёй смерці...

* * *

Я не пярэчу
Ты бачыў многа:
Усход і захад сонца
І ідэальнае хараство бясконца.
Кранаў ты рукою
Гісторыю спрад тысячы гадоў.
Твой шлях вадзіў цябе
І праз каменныя пустыні
І праз палацы ўладароў
Магутных
І менш вядомых свету.
Ты бачыў узлёты іх, упадкі
Застылыя ў разьбах, карцінах
Славутых сёння.
Аднак
Аднак ты бачыў так нямнога
Не бачыў ты
с л я з ы...

* * *

Лічба
Усё апраўдвае
Твой пачатак
Твой канец
Твой нераўнамерны пульс.
Лічба
Апраўдвае тваю смерць
Ужо ў дзень нараджэння.
Лічба
У цябе найсільнейшая вера...
Лічба
У цябе толькі некалькі знакаў
А ў некалькіх знаках
Людзі памясцілі ўсё.
Не прадбачылі яны
Аднаго
Дакладнага дня
Праўдзівага Дня ў жыцці
Дня сваёй смерці...

* * *

Лістапад распльўся
Як вулканічная лава
Што зраўняла прастор.
Лістапад распльўся
Зраўняў усе мае дні.
Дні мёртвыя
Дні неспакойныя
Дні без дээн і начэй.
Мёртвы мозг цяжыць
Трохвугольнікам молатых каменняў
Пульс перастае біць...

Лістапад, я люблю цябе...

* * *

Уваходзь ты сонца
У шырокія вокны.
Пазалаці маленькім промнем
Асвяжы ты
Хоць глыток паветра.
У кутках гэтай прыстані
Паваюй ты з праданымі снамі...
Дакраніся ты сонца
Хоць да адной струны
Прабудзі яе
А калі пачую
Хоць ціхенькі стук у сэрцы
Я стану жыць...

* * *

Маме присвячаю

Мама
Твоя рука непрыкметная
Сільная
Тваё слова ціхае
Шчырае.
Тваё сэрца
Вялікае.
Ты нясеш мой цяжар
Мама
Павер
Наступіць дзень
Калі мы пагаворым...

* * *

Не гавары
Што прайшла вясна
Не гавары
Што забрала рака
Нашы мары і кветкі.
Глянь
У цені нашай восені
Родзіцца
Парастак зелены
Надзеі
Яшчэ зарана
На промень сонца
Але
Ужо дрыжыць у паветры
Толькі нам відочная
Вясёлка.
Заменімся мы
У іграючыя колеры
Або ў кветкі
Або ў птушкі
Або ў песні
Песні разлівістыя
Песні ціхія-ціхія
Мы створым музыку
Арыгінальную
Непаўторную
Нашу ўласную.
Плывуць
Набіраюць румянцаў
Нашы думкі...

З М Е С Т

Уступнае слова

З ЦЫКЛА: «ГРУДКА ЗЯМЛІ»

...Ты падарыў мне грудку зямлі .
...Завіравала восень
...Мой родны горад
Лясны канцэрт
...Еду
З падарожжа
Вацькаўшчыне
...Ён хварэў
...Калі загіне сон
...Пазаві мяне
...Бьў час
...У маіх снах
...Няма сонца, няма кветак

З ЦЫКЛА: «МЫ ТАК БЛІЗКА СЯБЕ»

...Я помню шырокую дарогу
...У лютры вады
...Магу табе падарыць
...Мы так блізка сябе
...Злоўлены прамень сонца
...Схавай свае словы
...І боль у тваіх вачах
...Так проста стаіць цішыня
...Я збіраю макі
...Праплыла па вячэрнім небе
...Сэрца, ты плакала

З ЦЫКЛА: «ВАРШАЎСКІЯ ПЕЙЗАЖЫ» .

...Мая ноч
...Праляцела глыбокае рэха
Думка
Ой, ляцці гусі
...Чарнее ноч

...Слова, як цяжка цябе знайсці
...Пяройдзе он
...Апранаеш штодзённа
...Мокрай ноччу
...Ёсць бераг
...Калі блізкі зраніць
...Не ружма стаяць мае дні
...Сёння я пажаўцелая
...Танцуюць як бале рыны
...У яго завялікія боты
...Ты прызвычайўся
...Я не пярэчу
...Лічба
...Лістапад
...Уваходзь ты сонца .
...Мама
...Не гавары

Рэдактар — Юры Туронак,
мастак — Стэфан Рыбі,
карэктар — Валянціна Жэшка.

© OCR: Камунікат.org, 2010 год

© Інтэрнэт-версія: Камунікат.org, 2010 год

© PDF: Камунікат.org, 2010 год